

**Jubilejní Masarykova základní a mateřská škola, Třinec,
příspěvková organizace
U Splavu 550 739 61 Třinec**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU**

Číslo jednací

ZUS/1145/2023

1. 9. 2023

Obsah:

1. Obecná charakteristika ŠD.

2. Podmínky vzdělávání

materiální vybavení ŠD

ekonomické podmínky

personální podmínky

hygienické podmínky, bezpečnost

3. Organizace vzdělávání

podmínky přijetí do ŠD

podmínky pro vzdělávání žáků se SPU

výchovně vzdělávací činnost v zájmovém vzdělávání

spolupráce s rodiči a veřejností

4. Charakteristika vzdělávacího programu

cíle vzdělávání

klíčové kompetence

časový plán

5. Vzdělávací program

podzim

zima

jaro

léto

formy činnosti ŠD

6. Evaluační systém

7. Řád školní družiny (je aktualizován v každém novém školním roce)

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠD

ŠD je součástí základní školy s možností využívat všechny prostory školy pro družinové činnosti. ŠD vyplňuje volný čas dětí formou zájmových činností.

Provozní doba: ranní družina 6.00 – 7.30
 odpolední družina 11.25 – 17.00

2. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

2.1 MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ

ŠD je vybavena hračkami, stolními a společenskými hrami, didaktickým materiálem, audio a video přístroji, pomůckami pro výchovně-vzdělávací činnosti. Veškeré hry a hračky jsou každoročně obnovovány a doplňovány. Všechny pomůcky a hry jsou zdravotně nezávadné a odpovídají věku dětí.

2.2 EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Součástí přijetí do ŠD je uhrazení poplatku, který je použit na materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti i na obnovení a doplnění vybavení ŠD.

2.3 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Vychovatelka ŠD má odpovídající pedagogické vzdělání. Zajímá se o další sebevzdělávání, zúčastňuje se seminářů a přednášek, sebevzdělává se odbornou literaturou. Vede pravidelně a pečlivě veškerou dokumentaci ŠD.

2.4 HYGIENICKÉ PODMÍNKY, BEZPEČNOST

Děti pobývají, podle počasí a roční doby, každodenně na čerstvém vzduchu. V denním programu respektujeme individuální potřeby dětí.

Všechny prostory ŠD splňují hygienické a bezpečnostní normy, vychovatelky jsou jednou ročně proškoleny o předpisech PO a BOZP.

Stravování, pitný režim

Stravování je zajišťováno školní jídelnou, objednávání a odhlašování si zařizují rodiče. Pitný režim ve ŠD je zajištěn vychovatelkou.

Psychosociální podmínky

Vychovatelka respektuje vývojové a individuální potřeby dětí a vytváří příznivé sociální klima. Nově příchozím žákům pomáhá se zapojením do kolektivu a činností ŠD. Vzdělávací a zájmovou činností vzbuzuje u dětí zájem o činnosti, podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti. Zároveň nenásilně ovlivňuje vztahy mezi dětmi (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů).

3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 PODMÍNKY PŘIJETÍ, PRŮBĚHU A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD

Do ŠD mohou být zapsáni žáci naší školy z 1. – 5. tříd, ve zvláštních případech i žáci starší. Každý žák musí odevzdat vyplněnou přihlášku v dohodnutém termínu. Žáci se mohou během celého školního roku písemně přihlašovat a odhlašovat.

V naší ŠD nevydáváme žádný doklad o ukončení zájmového vzdělávání.

3.2 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPU

Školní družinu mohou navštěvovat i žáci se spec. vzdělávacími potřebami – zdravotně postižení, zdravotně a sociálně znevýhodnění, ale i mimořádně nadaní bez ohledu na národnost a etnickou skupinu. Všem těmto žákům se vychovatelka individuálně věnuje, spolupracuje s rodiči a třídními učiteli, vytváří pro ně vhodné prostředí pro zařazení do kolektivu.

- Upřednostňujeme:
- individuální přístup
 - respektujeme osobní tempo žáka
 - využíváme speciální pomůcky, realizujeme relaxační a nápravná cvičení v rámci ŠD
 - pracujeme v počítačových učebnách s výukovými a nápravnými programy
 - podporujeme účast těchto dětí na sportovních akcích

3.3 VÝCHOVNÉ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST V ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ

1. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- c) osvětovou činností včetně poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby, a činností vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví
- d) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů
- e) vzdělávacími programy navazujícími na rámcové vzdělávací programy škol

2. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky možné i o víkendu.

3.4 SPOLUPRÁCE S RODIČI A VEŘEJNOSTÍ

Snažíme se, aby mezi rodiči a vychovatelkou panovala oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost a ochota spolupracovat. Rodiče informujeme ústně i písemně.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

4.1 CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání uskutečňujeme formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, formou odpočinku a relaxací.

U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, přírodě, učíme je chránit si své zdraví.

Vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhé.

Prostřednictvím hry vytváříme u žáků vlastní tvořivost a rozvíjíme fantazii.

Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků.

Rozvíjíme schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.

Specifickým cílem školní družiny je vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro jeho naplňování.

Cílem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním, neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, komunikovat, spolupracovat, projevovat se jako svobodná osobnost, působící na své okolí.

4.2 KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1. Kompetence k učení - dítě pozoruje, zkoumá, objevuje a všímá si souvislostí
 - klade si otázky, hledá odpovědi
 - zkušenosti uplatňuje v praktických situacích
2. Kompetence k řešení problémů - dítě si všímá dění kolem sebe, snaží se situaci řešit
 - započaté činnosti dokončuje, chápe, že neřešení problému nevede k cíli
3. Kompetence komunikativní - ovládá řeč, myšlenky
 - otázky a odpovědi vyjadřuje větami, umí vyjádřit vlastní názor
 - komunikuje kultivovaně
4. Kompetence sociální a personální - žák se učí plánovat, řídit, organizovat a hodnotit
 - rozpozná vhodné a nevhodné chování
 - spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, respektuje dohodnutá pravidla
 - samostatně rozhoduje o činnostech
5. Kompetence občanské - uvědomuje si svá práva a práva druhých
 - vnímá agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
 - chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i ostatních
 - váží si tradic a kulturního dědictví
 - podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí
6. Kompetence k trávení volného času - žák účelně tráví volný čas
 - umí si vybrat činnosti podle svých zájmů
 - dokáže odmítnout nabídku trávení volného času

4.3 ČASOVÝ PLÁN

ŠVP naší ŠD obsahuje program na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Obsahuje výběr možných činností, ze kterých bude vychovatelka volit podle aktuálního složení oddělení. Tento vzdělávací program je stanoven na dobu 3 let.

5. VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

5.1 BAREVNÝ PODZIM

Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- cesta do školy, dopravní výchova
- já a moji kamarádi

Lidé kolem nás

- vizitka naší rodiny
- známe kouzelná slovíčka
- v naší jídelně

Lidé a čas

- co všechno stihneme během dne
- co děláme ve volném čase
- roční kalendář
- týden, měsíc, rok

Rozmanitosti přírody

- jak se mění strom
- plody naší zahrádky
- když fouká ze strnišť
- roční období
- není rostlina, která by nebyla bylina

Člověk a jeho zdraví

- poznáváme lidské tělo
- zdravý jídelníček
- čistota půl zdraví
- život bez úrazu
- já-my

5.2 TRPYTIVÁ ZIMA

Místo, kde žijeme

- návštěvníci
- cestovní abeceda, dopravní prostředky
- stavíme domy, mosty
- ve městě se neztratíme

Lidé kolem nás

- pohádkové příběhy
- čas adventní, Vánoce
- učíme se pořádku a toleranci

Lidé a čas

- měření času
- když jsme malí
- řemesla
- lidé a minulost

Rozmanitosti přírody

- ptačí říše
- naši mazlíčci
- pověsti a jiné příběhy
- vyrábíme z přírodnin

Člověk a jeho zdraví

- co nás může ohrozit
- kouzla pro zdraví
- nejsme všichni stejní
- učíme se bez stresu

5.3 ZELENÉ JARO

Místo, kde žijeme

- jaro na louce a na poli
- svátky jara
- první pozdravy jara

Lidé kolem nás

- Den matek
- řekni to i beze slov
- kde pracují dospělí

Lidé a čas

- jak jsme prožili včerejšek
- přesnost je zdvořilostí králů
- putování časem
- změny v životě

Rozmanitosti přírody

- dobrodružství přírody
- Den Země
- jak se budí semínko
- práva zvířat

Člověk a jeho zdraví

- hrátky se sněhem
- čistota – půl zdraví
- v zdravém těle, zdravý duch

5.4 ŽLUTÉ LÉTO

Místo, kde žijeme

- chodec, cyklista
- už nemám strach z písmen a čísel
- počítačů se nebojíme

Lidé kolem nás

- moji kamarádi
- mluvíme správně?
- každý den má někdo svátek
- co jsme slyšeli v dopravních prostředcích

Lidé a čas

- změny města
- malý pomocník
- technika a my

Rozmanitosti přírody

- naše rostliny
- tvoříme z přírodnin
- chraň vše živé
- co do přírody nepatří
- malí meteorologové

Člověk a jeho zdraví

- zdravé zuby
- pohybem ke zdraví
- záchranáři

5.5 FORMY ČINNOSTI ŠD

Pravidelná činnost

Dána týdenní skladbou zaměstnání, představuje zejména organizované aktivity zájmového charakteru, patří sem vlastní zájmové útvary.

Spontánní aktivity

Každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu nebo po sloučení oddělení.

Odpočinkové činnosti

Probíhají nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek, který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během vyučování.

Příprava na vyučování

Nespočívá jen ve vypracovávání domácích úkolů, ale zahrnujeme do ní i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž rozšiřujeme a upevňujeme poznatky získané ve škole.

Osvětová činnost

Informační činnost zaměřená na prevenci sociálně patologických jevů.

Základním prostředkem práce ve školní družině je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

6. EVALUAČNÍ PLÁN

Školní vzdělávací program není ročním plánem, ale má širší záběr – budeme s ním průběžně pracovat, doplňovat a obměňovat.

Evaluační procesy:

individuální - vychovatelka si průběžně hodnotí svou vlastní práci, hledá nové metody ke kvalitnějším výsledkům

vedení školy - výchovnou práci ve školní družině hodnotí vedení školy

7. ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY (viz v materiálech daného šk. roku)